

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 20. maaliskuuta 2025
(OR. en)

EUCO 1/25

CO EUR 1
CONCL 1

ILMOITUS

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (20. maaliskuuta 2025)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

Eurooppa-neuvosto keskusteli YK:n pääsihteerin António Guterresin kanssa geopoliittisesta tilanteesta ja monenvälisyydestä.

*

*   *

I. UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainaa koskevista viimeaikaisista tapahtumista. 26 valtion- tai hallitusten johtajaa tuki vakaasti asiakirjassa EUCO 11/25 olevaa tekstiä.
3. Eurooppa-neuvosto palaa aiheeseen seuraavassa kokouksessaan.

II. LÄHI-ITÄ

4. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen aiemmat päätelmänsä ja keskusteli Lähi-idän tilanteesta ja viimeaikaisista tapahtumista.
5. Eurooppa-neuvosto pitää valitettavana tulitauon rikkomista Gazassa, minkä seurauksena suuri määrä siviilejä on menettänyt henkensä äskettäisissä ilmaiskussa. Se pitää valitettavana, että Hamas kieltäytyy luovuttamasta jäljellä olevia panttivankeja. Eurooppa-neuvosto vaatii palaamaan välittömästi tulitaukoa ja panttivankien vapauttamista koskevan sopimuksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon. Se korostaa, että on edettävä kohti sopimuksen toista vaihetta ja sen täysimääräistä täytäntöönpanoa. Se tarkoittaisi kaikkien panttivankien vapauttamista ja vihollisuuksien pysyvää lopettamista. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että merkittävän humanitaarisen avun esteetön pääsy ja keskeytyksetön jakelu kaikkialle Gazaan on tärkeää. Avun pääsy ja jakelu sekä sähkön toimittaminen Gazaan, myös suolanpoistolaitoksiin, on aloitettava välittömästi uudelleen.

6. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Kairon huippukokouksessa 4. maaliskuuta 2025 vahvistetun arabimaiden tukeman elpymis- ja jälleenrakennussuunnitelman. Euroopan unioni on tältä pohjalta valmis toimimaan arabimaakumppaneidensa sekä muiden kansainvälisten kumppaneiden kanssa.
7. Euroopan unioni on edelleen tiukasti sitoutunut pysyvään ja kestäväan rauhaan, joka perustuu kahden valtion ratkaisuun. Euroopan unioni on valmis osallistumaan kaikkiin tähän ratkaisuun tähtääviin pyrkimyksiin ja kehottaa kaikkia osapuolia pidättymään toimista, jotka ovat haitallisia sen toteutuskelpoisuudelle. Se aikoo jatkaa tätä varten yhteistyötä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Euroopan unioni tukee edelleen palestiinalaishallintoa ja sen uudistusohjelmaa.
8. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Syyrian rannikkoalueella siviileihin viime aikoina kohdistuneen laajalle levinneen väkivallan ja kehottaa siirtymäkauden viranomaisia varmistamaan kaikkien siviilien suojelun ja sen, että väkivaltaan syyllistyneet saatetaan vastuuseen kansainvälisten normien ja vaatimusten mukaisesti. Eurooppa-neuvosto toteaa, että erityisesti kattavat siirtymäkauden oikeusjärjestelyt ovat olennaisen tärkeitä sovinnon tiellä.
9. Eurooppa-neuvosto korostaa rauhanomaisen ja osallistavan, ulkomaisesta sekaantumisesta vapaan siirtymän merkitystä Syyriassa sekä sitä, että on tärkeää suojella kaikista uskonnollisista ja etnisistä taustoista tulevien syyrialalaisten oikeuksia ilman syrjintää. Syyrian itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta turvallisten rajojen sisällä olisi kunnioitettava täysimääräisesti kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen 10. maaliskuuta 2025 saavutettuun siirtymäkauden viranomaisten ja Syyrian demokraattisten joukkojen väliseen sopimukseen. Se palauttaa mieleen, että EU on äskettäin keskeyttänyt joidenkin rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen osana asteittaista ja peruutettavissa olevaa lähestymistapaa. Euroopan unioni seuraa jatkossakin tiiviisti Syyrian tilannetta ja tarkastelee edelleen mahdollisuutta keskeyttää rajoittavien toimenpiteiden soveltaminen laajemminkin. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille 17. maaliskuuta 2025 järjestetyn yhdeksännen Syyria-konferenssin ”Standing with Syria: meeting the needs for a successful transition” tulokset.

10. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen poliittisen umpikujan päättymiseen Libanonissa ja ilmoittaa, että Euroopan unioni on valmis tekemään yhteistyötä uusien viranomaisten kanssa maan taloudellisen ja turvallisuustilanteen vakauttamiseksi. Eurooppa-neuvosto toistaa osapuolille osoittamansa kehotuksen panna täytäntöön 27. marraskuuta 2024 tehdyn tulitaukosopimuksen ehdot ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1701.

III. KILPAILUKYKY

11. Kilpailukykyisempi unioni on vahvempi unioni, joka pystyy paremmin suojelemaan kansalaisiaan, arvojaan ja etujaan maailmanlaajuisesti säilyttäen samalla vaurautensa ja Euroopan sosiaalisen mallin. Tarve investoida EU:n puolustukseen ja kilpailukykyimme liittyvät läheisesti toisiinsa. Eurooppa-neuvosto korostaa, että Euroopan kilpailukykyä on kiireellisesti vahvistettava uudesta Euroopan kilpailukykyohjelmasta annetun Budapestin julistuksen ja Euroopan puolustuksesta 6. maaliskuuta 2025 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalta. Tältä osin Eurooppa-neuvosto on erityisen tyytyväinen 29. tammikuuta 2025 hyväksyttyyn kilpailukykykompassiin, 26. helmikuuta 2025 hyväksyttyyn puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaan sekä koontipakettien yksinkertaistamisagendaan.
12. Vuoden 2025 olisi sen vuoksi oltava käännekohta EU:n toimissa kilpailukyvyn parantamiseksi, sisämarkkinoiden vahvistamiseksi, laadukkaiden työpaikkojen edistämiseksi ja onnistuneen vihreän ja digitaalisen siirtymän varmistamiseksi sovittujen ilmastotavoitteiden mukaisesti. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja innovaatio- ja tuottavuuskuilun kuromiseksi umpeen EU:n maailmanlaajuisiin kilpailijoihin verrattuna ja EU-maiden välillä Eurooppa-neuvosto sopii asettavansa etusijalle sääntelyn yksinkertaistamisen ja sääntely- ja hallinnollisen taakan keventämisen, energian hintojen alentamisen ja yksityisten säästöjen mobilisoimisen, jotta saadaan liikkeelle tarvittavat investoinnit EU:n talouteen.

Sääntelyn yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen

13. Eurooppa-neuvosto kehottaa lainsäädännön täytäntöönpanosta ja yksinkertaistamisesta 11. helmikuuta 2025 annetun komission tiedonannon pohjalta toteuttamaan toimia kaikilla tasoilla eli EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla, jotta varmistetaan selkeä, yksinkertainen, älykäs ja innovaatiomyönteinen sääntelykehys ja kevennetään kiireellisesti ja merkittävästi yritysten ja julkishallintojen hallinnollista sekä sääntely- ja raportointitaakkaa heikentämättä kuitenkaan ennustettavuutta, poliittisia tavoitteita, tiukkoja normeja ja sisämarkkinoiden eheyttä. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto
- a) pyytää komissiota ja lainsäätäjiä edistämään työtä, jonka tavoitteena on vähentää kaiken hallinnollisen taakan aiheuttamia kustannuksia vähintään 25 prosentilla ja pk-yritysten osalta vähintään 35 prosentilla,
  - b) pyytää komissiota jatkamaan EU:n säännösten uudelleentarkastelua ja stressitestausta, jotta voidaan kartoittaa tapoja yksinkertaistaa ja konsolidoida nykyistä lainsäädäntöä entisestään,
  - c) pyytää lainsäätäjiä edistämään ensisijaisesti ja kunnianhimoisin tavoittein 26. helmikuuta 2025 esitettyjen yksinkertaistamiseen tähtäävien koontipakettien käsittelyä, jotta ne saataisiin valmiiksi mahdollisimman pian vuonna 2025,
  - d) kehottaa lainsäätäjiä hyväksymään viipymättä ja viimeistään kesäkuussa 2025 ehdotuksen kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevasta keskeytysmekanismista,
  - e) pyytää komissiota esittämään pikaisesti uusia yksinkertaistamisaloitteita, jotka koskevat muun muassa teollisuuden hiilestä irtautumista sekä turvallisuutta ja puolustusta, ja
  - f) pyytää komissiota ja lainsäätäjiä noudattamaan paremman sääntelyn periaatteita koko lainsäädäntöprosessin ajan ja välttämään siten ylisääntelyä ja erityisesti pk-yrityksiin kohdistuvan hallinnollisen taakan aiheuttamista.

Energia

14. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen sitoumuksensa pyrkiä Euroopan energiaomavaraisuuteen ja ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä, ja unionin maailmanlaajuisen kilpailukyvyn säilyttämiseksi se
- a) kehottaa tehostamaan kiireellisesti kaikkia EU:n ja jäsenvaltioiden tason toimia, jotta voidaan suojella paremmin EU:n kansalaisia ja yrityksiä korkeilta energiakustannuksilta, turvata kohtuuhintaisen ja puhtaan energian saatavuus ja luoda vuoteen 2030 mennessä aito energiaunioni. Tämä edellyttää kunnianhimoista sähköistämistä, jossa hyödynnetään kaikkia nettonolla- ja vähähiilisiä ratkaisuja, sekä investointeja energiaverkkoihin, energian varastointiin ja yhteenliittäntöihin kansallisella ja EU:n tasolla. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieliin sovitut energiatavoitteet ja kehottaa laatimaan rajatylittävää ja unionin laajuista pitkän aikavälin investointisuunnittelua, jotta EU:n energiamarkkinat voidaan täysin integroida ja liittää yhteen ja siten edistää unionin energiaturvallisuutta sekä infrastruktuurin suojaamista ja häiriönsietokykyä, ja
  - b) on tässä yhteydessä tyytyväinen komission 26. helmikuuta 2025 esittämään kohtuuhintaista energiaa koskevaan toimintasuunnitelmaan, jossa hahmotellaan sekä rakenteellisia että lyhyen aikavälin toimenpiteitä erityisesti niiden kansalaisten ja yritysten osalta, joihin vaikutukset kohdistuvat eniten, säilyttäen samalla sisämarkkinoiden eheys, ja kehottaa komissiota, neuvostoa, jäsenvaltioita ja kaikkia muita asiaankuuluvia sidosryhmiä aloittamaan näiden toimien toteuttamisen vuonna 2025. Se kehottaa tehostamaan toimia, joilla lisätään Euroopan energiansaantia, erityisesti energiaturvallisuuden varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa.

Säästö- ja investointiunioni

15. Ottaen huomioon EU:n kilpailukykyyn kohdistuvat haasteet on äärimmäisen tärkeää luoda aidosti yhdentyneet ja syvemmät eurooppalaiset pääomamarkkinat toteuttamalla kiireellisesti pääomamarkkinaunioni ja viimeistelemällä pankkiunioni. Aito säästö- ja investointiunioni auttaa kanavoimaan vuosittain satojen miljardien eurojen arvosta lisäinvestointeja Euroopan talouteen, mikä auttaa parantamaan EU:n kilpailukykyä, strategista riippumattomuutta ja taloudellista turvallisuutta.
16. Tässä yhteydessä ja ottaen huomioon 19. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon Eurooppa-neuvosto
  - a) odottaa, että lainsäätäjät sopivat nopeasti kaikista vireillä olevista ehdotuksista, jotka liittyvät pääomamarkkinaunionia koskevaan vuoden 2020 toimintasuunnitelmaan, myös maksukyvyttömyyden osalta,
  - b) korostaa, että EU:n tason toimia on täydennettävä kansallisen tason toimilla, jotta voidaan kasvattaa ja syventää kaikkien kansalaisten ja yritysten kaikkialla unionissa saatavilla olevia pääomamarkkinoita,
  - c) kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi kehottaa
    - komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita edistämään työtä, jotta voitaisiin lisätä vähittäissijoittajien osallistumista pääomamarkkinoille asettamalla saataville eurooppalaisia sijoitus- ja säästömahdollisuuksia sekä parempia mahdollisuuksia hyödyntää EU:n laajuisia säästö- ja eläketuotteita, parhaiden käytäntöjen pohjalta ja hyvissä ajoin siten, että voidaan toteuttaa määrätietoisia toimia vuonna 2025, ja
    - komissiota ehdottamaan vuonna 2025 pikaisesti parannuksia nykyiseen yleiseurooppalaiseen yksilölliseen eläketuotteeseen,

- d) lisätäkseen yritysten yksityistä rahoitusta pyytää komissiota
- esittämään ehdotuksia yksityisen pääoman ja riskipääomasijoittamisen ekosysteemin parantamiseksi ja perussopimusten mukaisten toimivaltuuksiensa mukaisesti ehdottamaan valinnaista 28. yhtiölainsäädäntöä, jonka avulla innovatiiviset yritykset voivat laajentaa toimintaansa hyvissä ajoin siten, että lainsäätäjät voivat toteuttaa päättäväisiä toimia vuoteen 2026 mennessä,
  - ehdottamaan pikaisesti vuonna 2025 tarkistettua arvopaperistamiskehystä, johon sisältyy kohdennettuja mukautuksia vakavaraisuuskehukseen, säilyttäen samalla rahoitusvakauden, ja
  - tarkkailemaan pankki- ja vakuutusalan toimintaedellytysten tasapuolisuutta maailmanlaajuisesti ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä,
- e) pyytää komissiota yhteistyössä toimivaltaisten kansallisten ja EU:n viranomaisten kanssa parantamaan pääomamarkkinoiden valvonnan lähentymistä ja tehokkuutta kaikkialla unionissa ja vähentämään hajanaisuutta
- yhtenäisten valvontakäytäntöjen varmistamiseksi. Tätä varten on olennaisen tärkeää, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset edistävät EU:n lainsäädännön yhdenmukaista täytäntöönpanoa, tulkintaa, soveltamista ja täytäntöönpanon valvontaa,
  - Euroopan valvontaviranomaisten edellytyksiä valvoa tehokkaasti järjestelmän kannalta merkittävimpiä rajatylittäviä pääoma- ja finanssimarkkinoiden toimijoita koskevan arviointityön loppuun saattamiseksi, jotta voidaan vahvistaa finanssimarkkinoiden yhdentymistä ja varmistaa taloudellinen vakaus, yksinkertaistaa prosesseja ja vähentää säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ottaen samalla huomioon kaikkien jäsenvaltioiden edut, ja esittämään tämän arvioinnin perusteella tarvittaessa valvontaa koskevan ehdotuksen,

- markkinainfrastruktuurin markkinalähtöisen konsolidoinnin ja rajatylittävien investointien esteiden poistamiseksi pikaisesti, ja
  - nykyisten sääntöjen yksinkertaistamiseksi, päällekkäisyyden poistamiseksi, säännösten selkeyttämiseksi ja säännösten noudattamisesta ja raportoinnista aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi,
- f) korostaa, että on tärkeää mobilisoida yksityistä rahoitusta Euroopan puolustusteollisuudelle, ja kehottaa komissiota harkitsemaan EU:n ohjelmien hyödyntämisen lisäämistä tässä tarkoituksessa, esimerkiksi InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osioista saatujen kokemusten pohjalta, ottaen huomioon tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteen.

Sisämarkkinat, teollisuus ja osaaminen

17. Kilpailukykyprioriteetteja tuetaan kesäkuussa 2025 esitettävällä kunnianhimoisella uudella horisontaalisella sisämarkkinastrategialla, jolla olisi pyrittävä syventämään sisämarkkinoita poistamalla jäljellä olevat esteet erityisesti palvelujen ja välttämättömien tuotteiden alalla, puuttumalla hajanaisuuteen ja parantamalla sisämarkkinasääntöjen soveltamista ja täytäntöönpanoa.

18. Eurooppa-neuvosto kehottaa myös jatkamaan viipymättä seuraavia erityisiä toimintalinjoja:
- a) teknologiariippumattomuuteen viittaavien puhtaan teollisen kehityksen ohjelman, 5. maaliskuuta 2025 hyväksytyn Euroopan autoteollisuuden toimintasuunnitelman ja 19. maaliskuuta 2025 hyväksytyn teräs- ja metallialan toimintasuunnitelman pohjalta on tehostettava työtä, jotta voidaan turvata Euroopan teollisuuden innovointi, uudistaminen ja hiilestä irtautuminen sekä varmistaa tulevaisuuden keskeisten teknologioiden kasvu, mukaan lukien tekoäly, kvanttitekniikka, puolijohde, 5G ja 6G sekä muut kriittiset teknologiat, kiinnittäen erityistä huomiota siirtymävaiheessa oleviin perinteisiin teollisuudenaloihin kuten autoteollisuuteen, merenkulkuala, ilmailuala ja energiantensiivisiin teollisuudenaloihin, ja tarpeeseen turvata tasapuoliset toimintaedellytykset. Tätä varten se kehottaa komissiota esittämään viipymättä kohdennetun ehdotuksen henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästönormeja koskevan asetuksen mukaisista lisäjoustomahdollisuuksista vuoden 2025 välitavoitteeseen ja edistämään kyseisen asetuksen suunniteltua uudelleentarkastelua, ja
  - b) osaamisunionista 5. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon pohjalta olisi toteutettava lisätoimia, joilla parannetaan osaamisen hankkimista, tunnustamista ja säilyttämistä kaikkialla EU:ssa ulottuen perustaitojen omaksumisesta osallistumiseen elinikäiseen oppimiseen, uudelleenkoulutukseen ja täydennyskoulutukseen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen toimintaohjelman mukaisesti.

Muut toimet ja jatkotoimet

19. Eurooppa-neuvosto käsitteli vuoden 2025 eurooppalaisen ohjausjakson prioriteetteja ja vahvasti suosituksen euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto tarkasteli myös unionin työllisyys- ja sosiaalista tilannetta.

20. Eurooppa-neuvosto korostaa, että jatkossa kaikkia edellä mainittuja kilpailukykyprioriteetteja ja -toimia olisi toteutettava yhdessä toisiaan vahvistavalla tavalla ja yhdessä asiaankuuluvien EU:n välineiden kanssa, jotta tuetaan tutkimusta ja innovointia, investointeja, lähentymistä ja koheesiota, yhteenliitettävyyttä, kaupan monipuolistamista ja talouskumppanuuksia, kasvua ja talouden häiriönsietokykyä Euroopan unionissa. Eurooppa-neuvosto jatkaa kaikkien näiden asioiden käsittelyä ja aikoo arvioida kilpailukyvyn sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän osalta saavutettua edistymistä lokakuussa 2025 pidettävässä kokouksessaan.

IV. EUROOPAN PUOLUSTUS JA TURVALLISUUS

21. Eurooppa-neuvosto kehottaa 6. maaliskuuta 2025 antamiensa päätelmien ja 19. maaliskuuta 2025 annetun Euroopan puolustuksen tulevaisuutta käsittelevän valkoisen kirjan pohjalta nopeuttamaan työtä kaikilla osa-alueilla Euroopan puolustusvalmiuden kasvattamiseksi ratkaisevasti seuraavien viiden vuoden kuluessa. Se kehottaa neuvostoa ja lainsäätäjiä edistämään nopeasti komission äskettäisten ehdotusten käsittelyä. Eurooppa-neuvosto kehottaa aloittamaan kiireellisesti 6. maaliskuuta 2025 antamissaan päätelmissä määrittelemiensä suorituskykyihin liittyvien toimien toteuttamisen ja jatkamaan asiaankuuluvia rahoitusvaihtoehtoja koskevaa työtä.
22. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että turvallisuuden ja puolustuksen suhteen vahvempi ja toimintakykyisempi Euroopan unioni vaikuttaa myönteisesti maailmanlaajuiseen ja transatlanttiseen turvallisuuteen ja täydentää Natoa, joka on edelleen yhteisen puolustuksen perusta niille valtioille, jotka ovat sen jäseniä.
23. Edellä esitetyllä ei rajoiteta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut perussopimuksia noudattaen. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota ja ulkoasiainedustajaa raporttoimaan säännöllisesti edistymisestä puolustusta koskevien Eurooppa-neuvoston päätelmien täytäntöönpanossa. Se palaa työn kaikkien osa-alueiden edistymiseen seuraavassa kokouksessaan.

V. SEURAAVA MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS JA UUDET OMAT VARAT

24. Eurooppa-neuvosto kävi alustavan keskustelun seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä ja uusista omista varoista.

VI. MUUTTOLIIKE

25. Eurooppa-neuvosto arvioi muuttoliikkeestä antamiensa päätelmien täytäntöönpanon edistymistä muun muassa ottaen huomioon komission puheenjohtajan äskettäisen kirjeen. Eurooppa-neuvosto kannustaa jatkamaan työtä erityisesti seuraavilla aloilla: ulkoinen ulottuvuus, erityisesti kokonaisvaltaisten kumppanuuksien avulla, hyväksytyn EU:n lainsäädännön täytäntöönpano ja voimassa olevan lainsäädännön soveltaminen, laittoman muuttoliikkeen ehkäiseminen ja torjunta, myös uusin keinoin EU:n ja kansainvälistä lainsäädäntöä noudattaen, toimet paluun helpottamiseksi, lisäämiseksi ja nopeuttamiseksi käyttäen kaikkia asiaankuuluvia EU:n politiikkoja ja välineitä, turvallisten kolmansien maiden ja turvallisten lähtömaiden käsitteet, välineellistämisen, ihmiskaupan ja muuttajien salakuljetuksen torjunta, naapurimaiden viisumipolitiikan yhdenmukaistaminen, sekä kansallisen toimivallan mukaiset turvalliset ja lailliset väylät. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että EU aikoo päättäväisesti vahvistaa turvallisuutta ulkorajoillaan ja varmistaa niiden tehokkaan valvonnan EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
26. Eurooppa-neuvosto kehottaa lainsäätäjiä edistymään ensisijaisesti muuttoliikkeeseen liittyvien asiakokonaisuuksien käsittelyssä. Se kehottaa lainsäätäjiä erityisesti tarkastelemaan pikaisesti paluuta koskevaa komission äskettäistä ehdotusta.

VII. VALTAMERET

27. Ottaen huomioon nykyiset maailmanlaajuiset ja geopoliittiset haasteet, Eurooppa-neuvosto korosti valtamerien, vesiresilienssin ja sinisen talouden strategista merkitystä EU:n kilpailukyvyyn ja kriisinkestävyysvahvistamisessa sekä merellisen turvallisuuden, ympäristökestävyyden ja ympäristönsuojelun kannalta, erityisesti ilmastonmuutoksen, pilaantumisen ja luontokadon muodostaman kolmitahoisen planetaarisen kriisin yhteydessä.
28. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen komission aikomukseen esittää EU:n ja jäsenvaltioiden toimivaltuuksien mukaisesti kunnianhimoinen, kokonaisvaltainen ja tulevaisuuteen suuntautuva eurooppalainen valtamerisopimus, jolla edistetään terveitä valtameriä ja meriä, energiaturvallisuutta, merellistä turvallisuutta, ruokaturvaa, kestävä kalastusta sekä kestävä ja kilpailukykyistä EU:n sinistä taloutta, painottaen erityisesti rannikko- ja saariyhteisöjä, sekä tuetaan maailmanlaajuisia tieteeseen perustuvaa tietämystä valtameristä ja valtamerien vastuullista hallinnointia.
29. Lisäksi Eurooppa-neuvosto arvioi Nizzassa 9.–13. kesäkuuta 2025 pidettävän YK:n valtamerikonferenssin valmisteluja ja kehotti lisäämään maailmanlaajuisia toimia ja nostamaan tavoitetasoa, mukaan lukien YK:n merioikeusyleissopimuksen alaisen, merten biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävä käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen (BBNJ-sopimus) nopeutettu ratifiointi, jotta valtamerien suojelu ja hallinnointi edistyisi kansainvälisellä tasolla.

VIII. MONENVÄLISYYS

30. Euroopan unioni on aina vaalinut YK:n peruskirjaa ja siihen kirjattuja sääntöjä ja periaatteita, erityisesti suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, poliittista riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta koskevia periaatteita, ja aikoo toimia näin jatkossakin. Eurooppa-neuvosto toistaa unionin määrätietoisen sitoutumisen tehokkaaseen monenvälisyyteen ja sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat.

31. Euroopan unioni pysyy ennakoitavana, luotettavana ja uskottavana kumppanina ja on tyytyväinen mahdollisuuteen tehdä yhteistyötä muuttuvassa ympäristössä kaikkien kumppaneidensa sekä YK:n ja sen virastojen kanssa sisäisen uudistusprosessin edistämisessä (UN80-aloite), jotta varmistetaan, että YK pysyy tehokkaana, kustannustehokkaana ja reagoivana.
32. Euroopan unioni on sitoutunut tulevaisuussopimukseen, joka on ratkaiseva askel kohti YK:n elvyttämistä, kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja kansainvälisen rahoitusrakenteen uudistamista. Euroopan unioni on valmis tekemään yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa sen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.
33. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla Sevillassa 30. kesäkuuta – 3. heinäkuuta 2025 pidettävää neljättä kansainvälistä kehitysrahoituskonferenssia, joka on tärkeä askel kohti kestävän kehityksen uudistetun maailmanlaajuisen rahoituskehityksen luomista. Se kehottaa asiaankuuluvia EU:n toimielimiä pyrkimään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kunnianhimoiseen lopputulokseen.

IX. MUUT ASIAT

34. Eurooppa-neuvosto keskusteli Länsi-Balkanin tilanteesta ja kehottaa neuvostoa käsittelemään asiaa huhtikuussa 2025.
-